

Työterveyslaitos

**Preventio perusterveydenhuollossa,
Hjelt Instituutti, Helsinki 21.10.2011**

Tupakoinnin vieroitus työterveys- huollossa

Kari Reijula

professori

Helsingin yliopisto

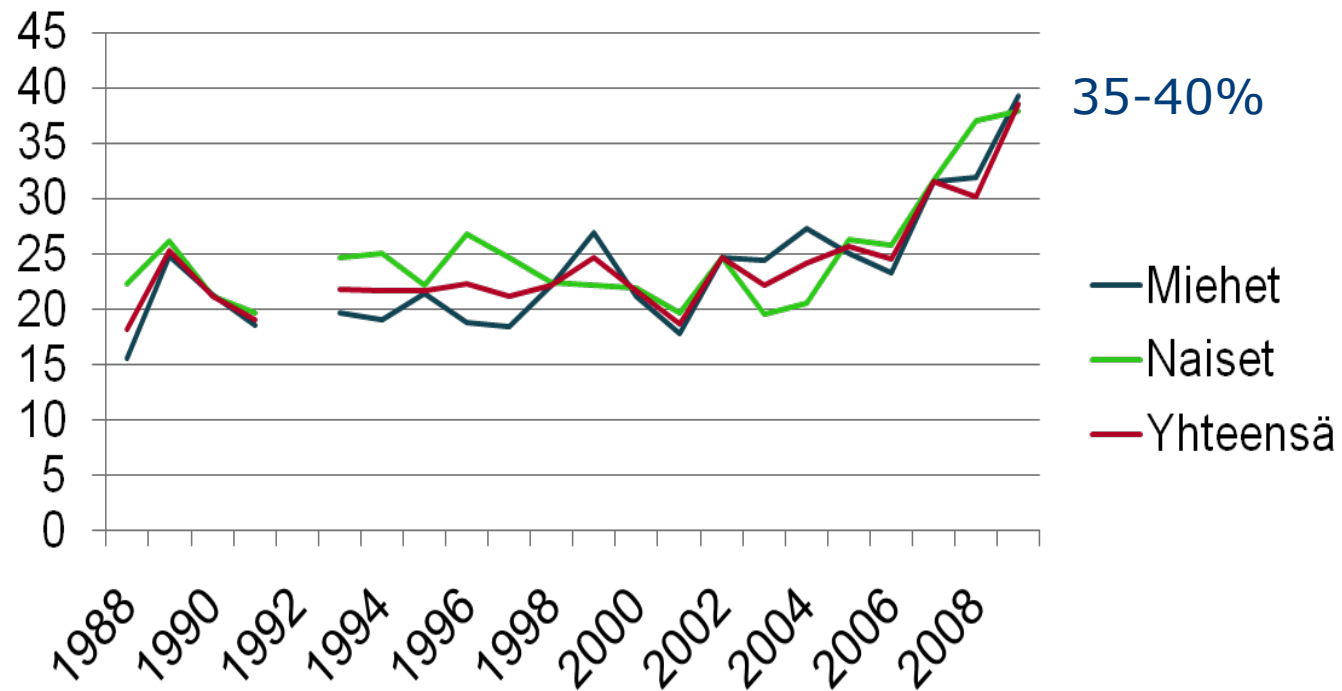
Miten TTH toimii tupakoinnin vieroituksessa?

- Käypä hoito- suositus pohjana, 6 x K
- TT-hoitaja ottaa puheeksi aina terveystarkastuksessa ja melkein aina, jos "relevantti" sairaus
- TT-lääkäri yleensä sairausvastaanottojen yhteydessä
- Tupakoinnin vieroitus-kampanjat yleistyneet tth:ssa
- Lääkkeiden tulo aktivoanut toimintaa
- Vastaanotolla kysytään vieroituksesta useammin kuin aikaisemmin

SILTI:

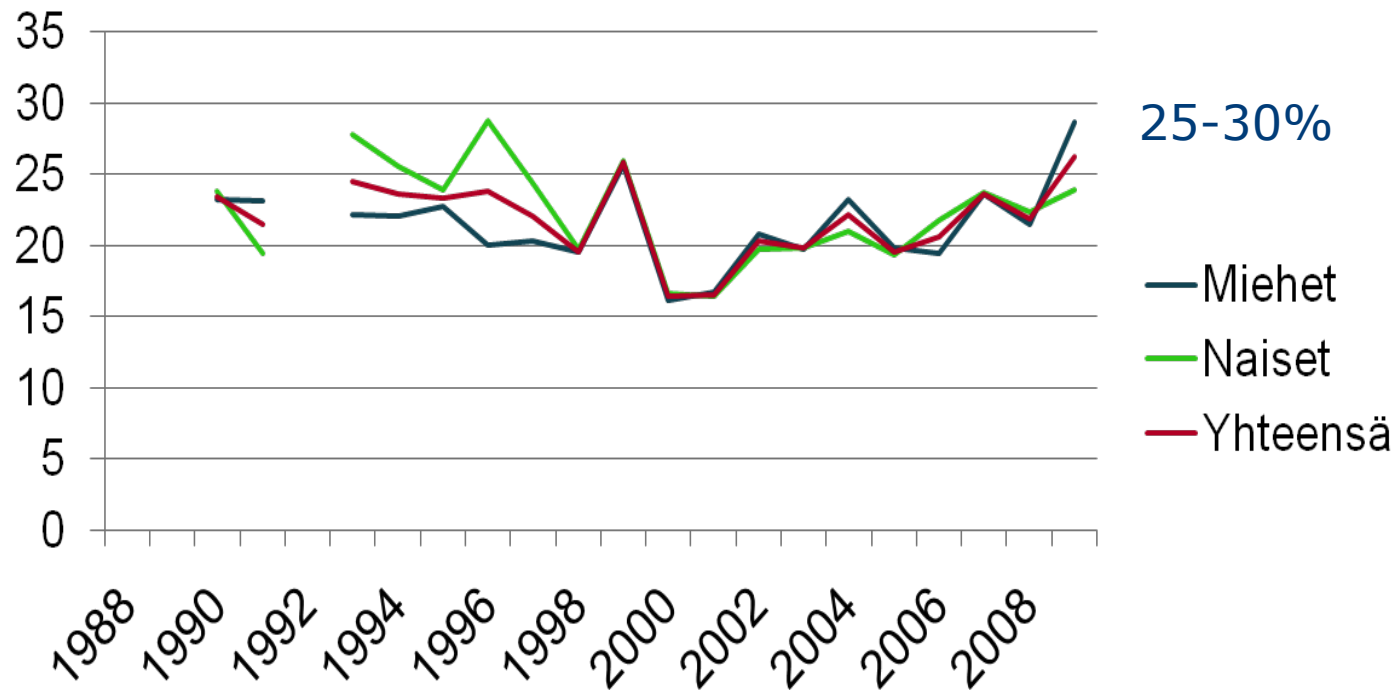
- Tupakointi otetaan puheeksi liian harvoin!
- Tupakoinnin vieroituskäytännöt vaihtelevat paljon

Lääkäriltä lopettamiskehotuksen saaneiden osuus vuosina 1988-2009 (%)

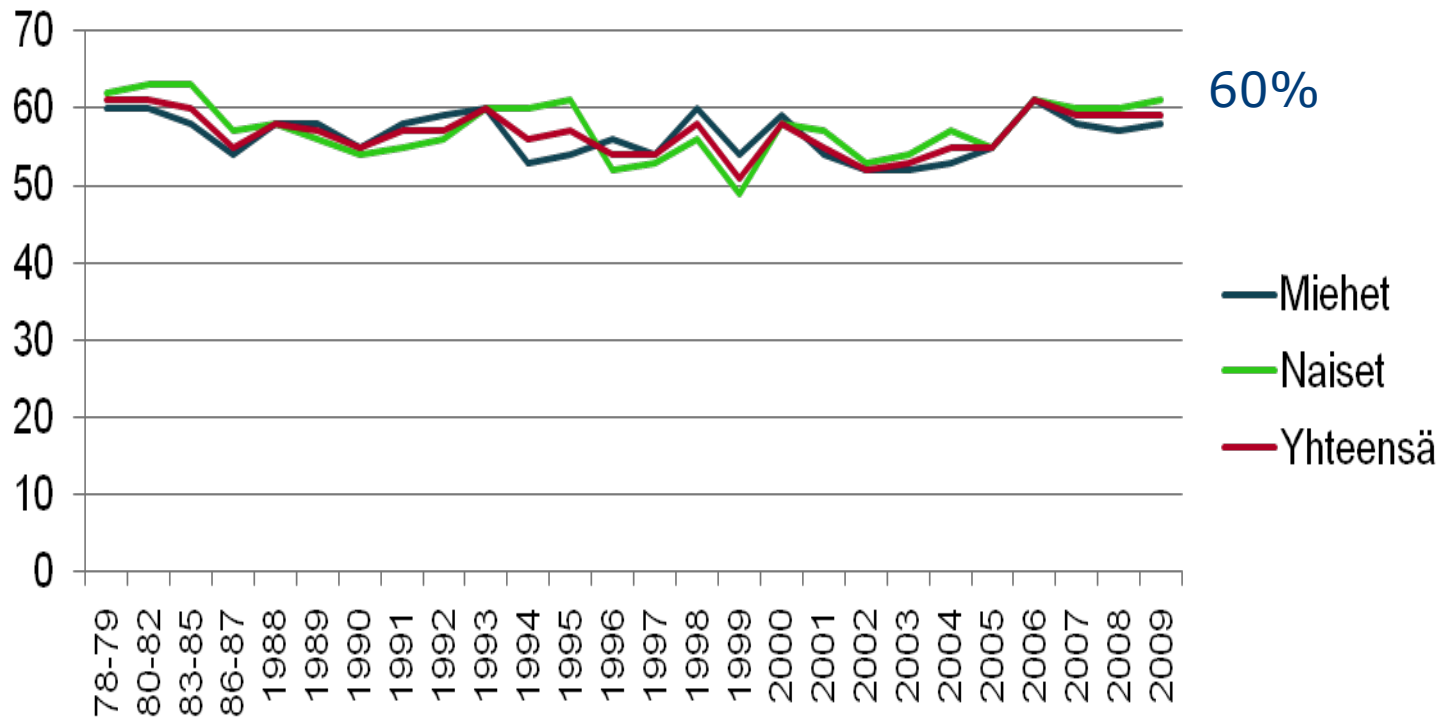
Lähde: THL.Suomalaisen aikuisväestön terveystiettyminen ja terveys

Terveydenhoitajalta lopettamiskehotuksen saaneiden osuus vuosina 1988-2009 (%)

Lähde: THL. Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys

Päivittäin tupakoivien halu lopettaa tupakointi vuosina 1978-2009 (%)

Lähde: THL. Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys

Tupakoinnin terveyshaitoista huolestuneiden osuus vuosina 1992-2009 (%)

Lähde: THL. Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys

Hallituksen ohjelma (2007)

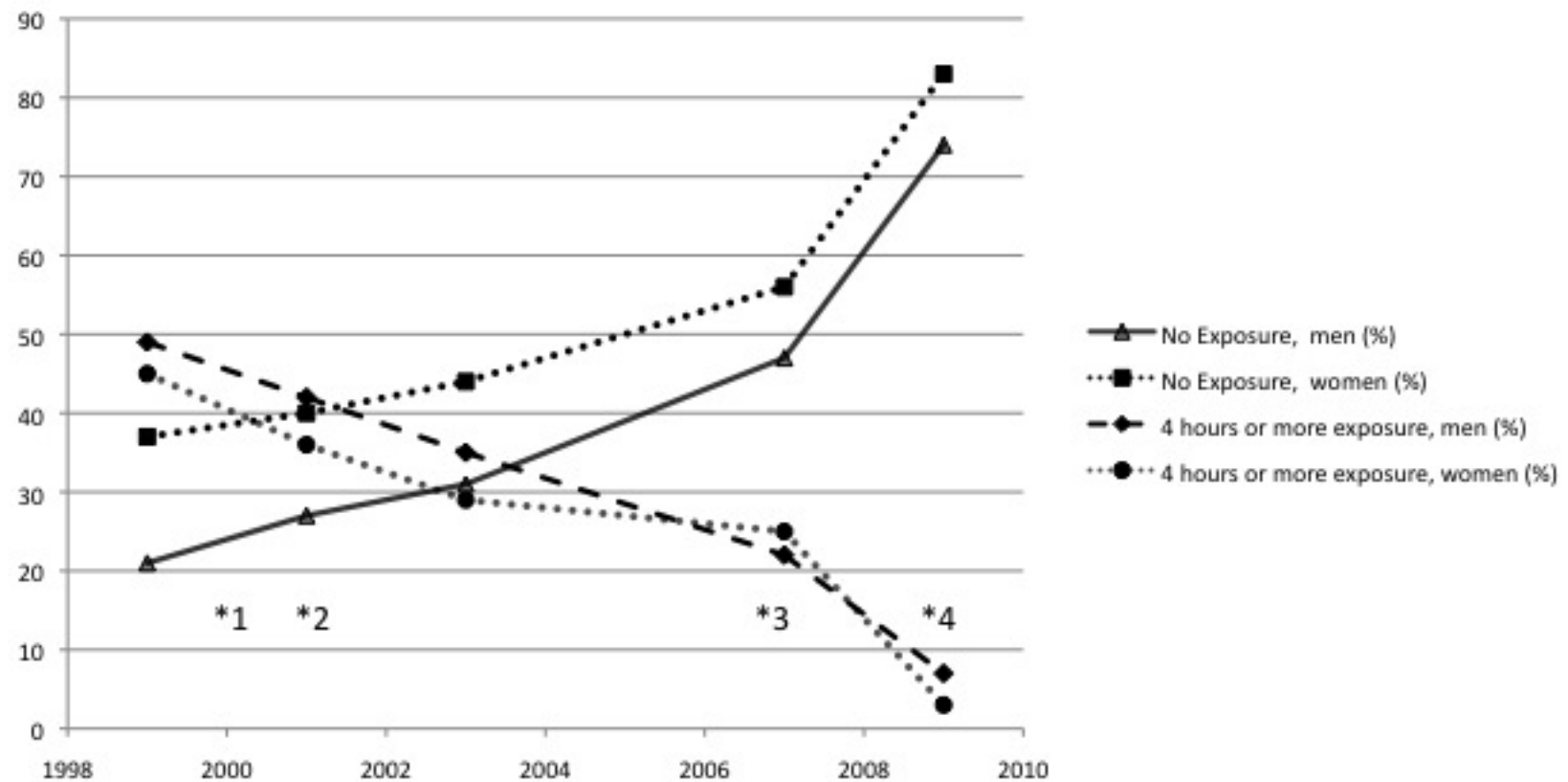
Terveyden edistämisen politiikkaohjelma
(hallituksen periaatepäätös strategia-asiakirjasta 2007)

"Tupakasta vieroitus sisällytetään osaksi jokaisen potilaan hoitoa, jonka sairaus aiheutuu kokonaan tai osittain tupakkatuotteiden käytöstä"

=> "Tupakasta vieroitus sisällytetään osaksi jokaisen tupakoivan potilaan (hyvää) hoitoa"

Tupakkalaki v. 1977-2009

- **1977** Julkiset tilat savuttomiksi
- **1995** Työpaikkoja koskeva tupakkalaki
- **2000** Ravintoloita koskeva tupakkalaki
 - => >50% savuttomia alueita
 - => tupakansavu syöpävaaraa aiheuttava aine
 - => erityisäitiysvapaa
- **2006** Ravintoloita koskeva tupakkalaki
 - => 1.6.2007 tupakointi kielletty ravintoloissa, tupakkakopit, siirtymäaika
 - => 1.6.2009 siirtymäaika loppui

*1 2000 - 30% of restaurant premises have to be smoke free

*2 2001 - 50% of restaurant premises have to be smoke free

*3 2007 - Restaurants have to be smoke free with the exception of a transition period

*4 2009 - The transition period ends – restaurants have to be smoke free

Puolet tupakoijista kuolee
ennenaikaisesti tupakasta johtuviin
sairauksiin!!

Tupakoinnin lopettaminen ja syövän riski

Työterveyslaitos

Työnantajan kannattaa tukea
työntekijää tupakoinnin
lopettamisessa

TUPAKOINTI

- aiheuttaa vuosittain 6000 ennenaikaista kuolemaa Suomessa
- aiheuttaa lisääntyneen riskin sairastua keuhkosyöpään, sydän- ja verisuonisairauksiin, astmaan, COPD:een...
- lisää sairauspoissaoloja
- heikentää työkykyä ja työtehoa

Tupakoinnista tupakoijalle aiheutuvia kustannuksia:

- 1 aski = 4,50 euroa
- 365 x 4,50 euroa = 1642,50 e/vuosi

Tupakoinnista työnantajalle aiheutuvia kustannuksia

- tuottavuuden lasku
- sairauksien lisääntyminen, sairauspoissaolot, tutkimuksesta aiheutuvat kulut
- aikainen eläköityminen
- työstä poissaolo (tupakkatauoit = 17 pv/vuosi)
- siivouskustannusten lisääntyminen
- energiakulutus lisääntyy (ilmanvaihtoa pidettävä maksimiteholla)
- työvaatteiden likaantuminen, pesutarve
- tapaturmavaaran lisääntyminen (tulipalo+räjähdyksenteollisuudessa, autoillessa tarkkaavaisuus)

Tupakoijista aiheutuva lisäkulu työnantajalle/vuosi:

- 1025 Eu/työntekijä Hollanti
- 1226 Eu Saksa
- 1794 Eu Kanada
- 2258 Eu Ruotsi
- 2000 Eu Suomi

Tupakoinnin lopetuspäätöstä kannattaa tukea työpaikoilla

- 2.3 milj. työntekijää, joista 25% tupakoi = 575 000 tupakoijaa
- Arvio Suomessa => 2000 euroa/työntekijä/vuosi =>
 $2000 \text{ euroa} \times 575\,000 = 1.150 \text{ milj euroa}$
- Esim. 40 työntekijän työpaikka, 10 tupakoi
=> $2000 \text{ euroa} \times 10 = 20\,000 \text{ euroa/vuosi}$
=> vieroitushoito/työntekijä keskim. 400 euroa
=> 4000 euroa/10 työntekijää

Hoitopolkumalli

TUPAKOIVA VÄESTÖ

MOTIVOINTI

Koko terveydenhuolto-organisaatio

MOTIVOITUNEET LOPETTAJAT

Sairaanhoitaja
alkukartoitus

Lääkäri

hoito- ja seurantasuunnitelma

Sairaanhoitaja
motivoivat seurantakäynnit

Lääkäri

kontrollikäynti tarvittaessa

Lääkäri, Sairaanhoitaja ym.
Seuranta ja kannustus

UUELLEEN
ALOITTANEET

Suomen Lääkärilehti 2011:66:16-17:1406-07

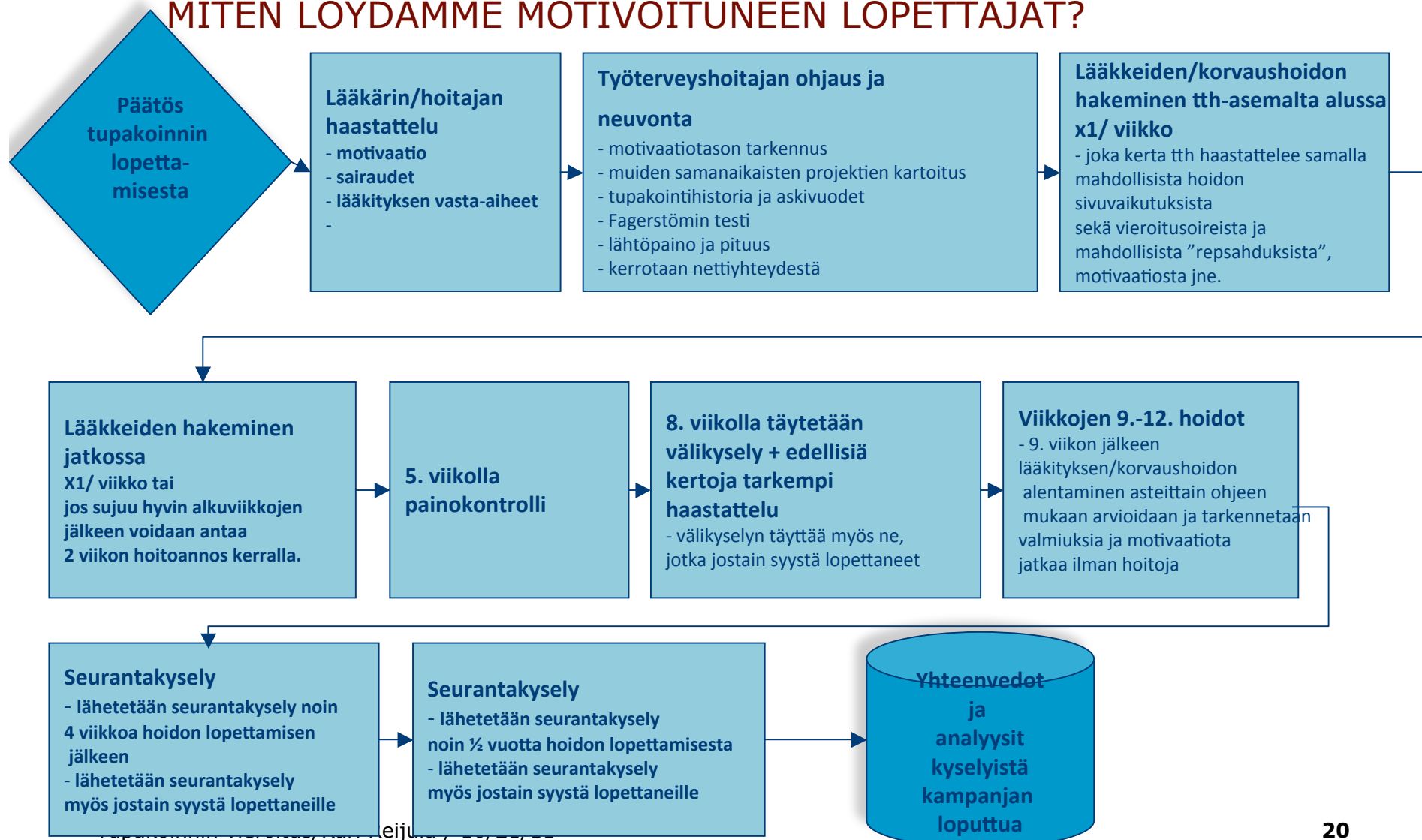
**"Kokemuksista mallia tupakasta vieroitukseen
työterveyshuollossa"**

Reijula K, Ervasti O, Riikkala P, Nykänen M, Pavela M, Teirilä J

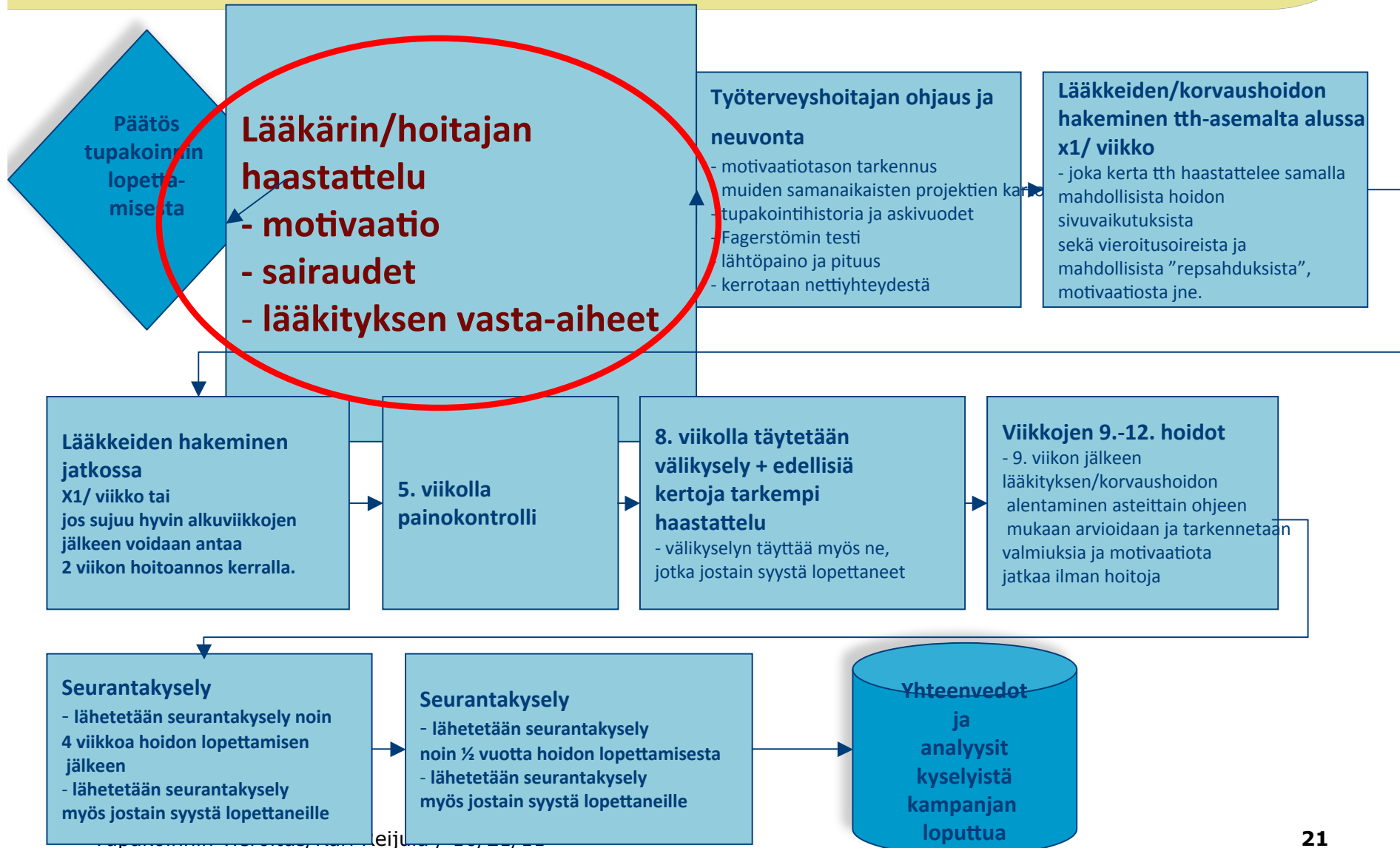
**Työterveyslaitos, Tampereen yliopisto, VR-Yhtymä Oy, Nordea
Pankki Suomi Oyj, Sampo Pankki Oyj, Boliden, Pori, Sokotel**

Tupakoinnin vieroitus työterveyshuollossa

MITEN LÖYDÄMME MOTIVOITUNEEN LOPETTAJAT?

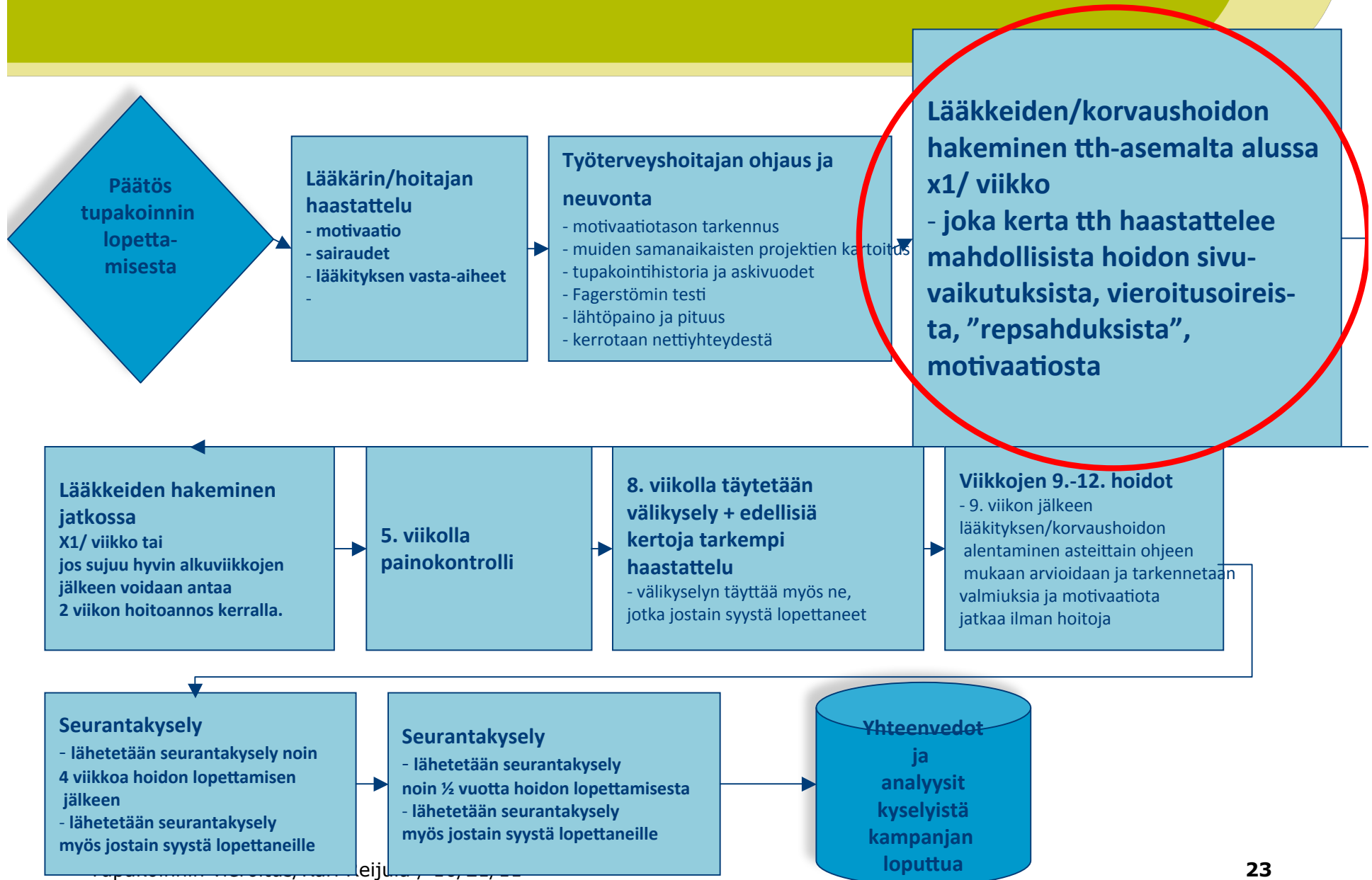
Tupakoinnin vieroitus työterveyshuollossa

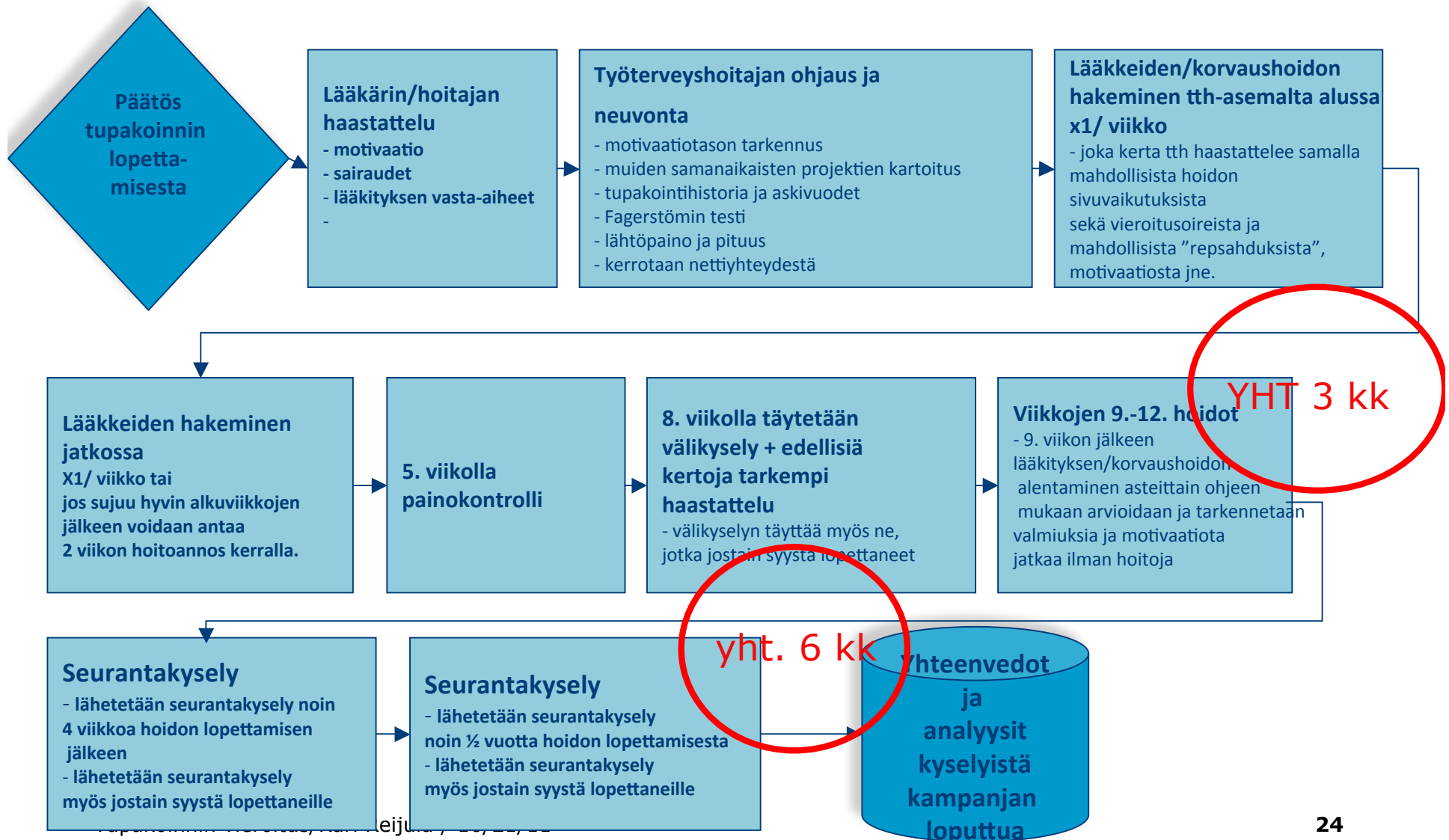
Tupakoinnin vieroitus työterveyshuollossa

Tupakoinnin vieroitus työterveyshuollossa

Tupakoinnin vieroitus työterveyshuollossa

LOPUKSI

- Historiallinen tilaisuus – pannaan homma kuntoon
- Tavoite:
 - Käytännön toimintamallin runko työterveyshuoltoon
 - Työterveyslääkäri-lehti
 - Toimintamalli tuotetaan omalle työterveysasemalle
 - Käyttöön jo maanantaina
 - "Tupakoinnin vieroitus osaksi jokaisen tupakoivan potilaan hyvää hoitoa"
- Erikoislääkärikoulutukseen tiedot ja taidot tupakoinnin vieroituksen toteutuksesta

=> SAVUTON SUOMI 2040

"Menestys vaatii kovaa työtä, voimia ja sitkeyttä"